

Barbanski zapisi, sv. 6, zbornik radova znanstvenog skupa *Barban i Barbanština od prapovijesti do danas*, ur. Slaven Bertoša, Barban: Općina Barban, 2018., 266 str.

U nakladi Općine Barban objavljen je 2018. šesti svezak zbornika *Barbanski zapisi* posvećenoga proučavanju tema koje se vežu za Barban i Barbanštinu. Izdanje na 266 stranica sadrži jedanaest članaka. Nakon predgovora glavnoga urednika Slavena Bertoše, zbornik donosi program izlaganja sa znanstvenoga skupa *Barban i Barbanština od prapovijesti do danas*, koji je u Barbanu održan 23. i 24. veljače 2017.

U radu „Crkve na području naselja Prnjani“ (15–36) Josip Šiklič opisuje kapelanijsku crkvu Rođenja Blažene Djevice Marije u Prnjanima. Crkva je sagrađena 1587., a obnovljena 1742. godine. Iako je bila oslikana, sačuvani su tek fragmenti freska. Slijedi rad Milene Joksimović i Darka Komše „Barban u izvješću o apostolskoj vizitaciji biskupa Agostina Valiera Puljskoj biskupiji 1580.“ (37–54), u kojem se opisuje kako je Barban izgledao 1580., a donose se i mnogi podaci o brojnim aspektima života ljudi i župe. Valierovi spisi od iznimne su važnosti za proučavanje života krajem XVI. stoljeća u Barbanu. „Roditi se i krstiti na Barbanštini od 1880. do 1890.“ (55–76) rad je Marka Jelenića u kojem se na temelju barbanske matične knjige krštenih govori o demografskim pokazateljima u predzadnjem desetljeću XIX. stoljeća. Osobit je naglasak stavljen na ritmove rođenja, sezonalnost, spolnu strukturu te izvanbračnu djecu. Samanta Paronić autorica je rada „Zabiješke o obiteljskoj strukturi u župi Barban uvidom u ‘Status animarum’ 1882.“ (77–102), koji donosi podatke o obiteljskoj i socijalnoj povijesti te povijesti svakodnevice. Analiziran je broj kućanstava, dobno-spolni sastav stanovništva, prezimena i drugi aspekti. „Povijesne prilike u doba Barbanca Petra Stankovića (1771. – 1852.)“ (103–147) rad je Denisa Kontošića u kojem se raspravlja o političkim, kulturnim i društvenim prilikama u doba u kojem je živio i djelovao Petar Stanković.

Sandro Cergna autor je rada „Nella cantina del canonico: Note sul «Nuovo metodo economico-pratico di fare e conservare il vino» di Pietro Stancovich“ (148–168) o Stankovićevu interesu za poljoprivredne teme, odnosno proizvodnju i čuvanje vina. Brošura je izdana 1824. u jeku kampanje kojom se pokušalo popraviti stanje u poljoprivredi u Istri i predstavlja izniman prinos toga znamenitog Barbanca. U radu „Petar Stanković /

Pietro Stancovich i Barban u Kandlerovom listu „*L'Istria*“ (1846. – 1852.)“ (169–197) Slaven Bertoša podrobno analizira časopis *L'Istria* koji je izdavao arheolog i povjesničar Pietro Kandler. U časopisu se spominje Barban u tri navrata, a autor minuciozno analizira svaki zapis. Na kraju teksta donose se i hvalevrijedni prijepisi članaka. Iva Kolić autorica je rada „Iz rukopisne ostavštine Petra Stankovića: izbor pisama“ (198–217). Nekoliko analiziranih pisama svjedoči o različitim aspektima Stankovićeve života, liječenju i pribavljanju knjiga. Vesna Pešić i Eduard Pavlović autori su rada „Moguća uloga zavičaja u profiliranju izuzetne osobnosti: eventualna potkrjepa Zrenja kao mogućeg mjesta rođenja svetog Jeronima“ (218–228), u kojem se raspravlja o mogućnosti rođenja sv. Jeronima u Zrenju. „Poginuli vojnici s Barbanštine u Prvom svjetskom ratu prema službenom popisu gubitaka C. i kr. Ministarstva rata (1914. – 1918.)“ (229–249) rad je Roberta Matijašića i Deana Krmca napisan u sklopu projekta izrade popisa imena Istrana poginulih u Prvom svjetskom ratu. Iz teksta proizlazi da je stanovništvo Barbanštine dalo veliku žrtvu u tom sukobu, kada su Barbanci ponajviše bili unovačeni u 97. pješачku pukovnicu. Stipan Trogrlić autor je posljednjega rada „Političke prilike u Općini Barban od 1919. do 1921.“ (250–265), u kojem donosi informacije o političkim zbivanjima u vrijeme vojne vlasti i potpisivanja Rapalskoga ugovora.

Kvalitetom radova, grafičkoga oblikovanja i predanošću kojom uredništvo, a osobito glavni urednik pristupa izradi *Barbanskih zapisa*, ovaj se zbornik predstavlja kao važan čimbenik u istraživanju lokalne povijesti. Svakako je njegova uloga vrlo poticajna kako mladim, tako i već afirmiranim istraživačima povijesnih i njima srodnih disciplina.

Marko Jelenić

Dvegrajski zbornik, br. 4, zbornik radova znanstvenih skupova „Crtice iz povijesti Kanfanarštine“ 2016. i 2017., gl. ur. Marko Jelenić, Kanfanar: Općina Kanfanar / Udruga za očuvanje i promociju nasljeđa – Dvegrajci, 2018., 287 str.

Nastavljajući tradiciju iz prethodnih godina, Općina Kanfanar i Udruga za očuvanje i promociju nasljeđa Dvegrajci tiskale su četvrti *Dvegrajski zbor-*